

Οικονομικές & Επιχειρηματικές Ειδήσεις από την Γερμανία

Μείωση του ελληνισμού της Γερμανίας

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Βερολίνο
Γραφείο Οικονομ. & Εμπορ.
Υποθέσεων

Συνεισφορά κειμένων:
Γραφείο Ο.Ε.Υ. Ντύσσελντορφ

Περιεχόμενα:

Πτώση των ελληνικών εξαγωγών προς την Γερμανία	2
Η οικονομική κρίση επηρεάζει και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις νίας	2
Εξέλιξη εισαγωγών οίνου στην Γερμανία	3
Η οικονομική κρίση επηρεάζει την καταναλωτική συμπεριφορά	3
Αναδιάρθρωση επιχειρηματικών Ομίλων	4
Έναρξη προγράμματος «Γέφυρα»	4
Εκδηλώσεις—Εκθέσεις	5
Επόμενες Διεθνείς Εκθέσεις	7

Διατηρείται και το 2008 η πτωτική τάση σε ό,τι αφορά το μέγεθος της ελληνικής ομογένειας στην Γερμανία, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Γερμανικής Στατιστικής Υπηρεσίας DESTATIS.

Ο αριθμός των ελληνικής καταγωγής κατοίκων της Γερμανίας, που δεν είναι Γερμανοί πολίτες, έπεσε το 2008 στις 287,5 χιλ. άτομα από τα 294,9 χιλ. άτομα το 2007. Το ποσοστό μείωσης ανήλθε σε 2,6%.

Κατά την τελευταία δεκαετία η πτώση είναι συνεχής και εκτιμάται ότι οφείλεται στην επι-στροφή στην Ελλάδα ιδίως των μεταναστών, οι οποίοι ολοκλήρωσαν τον εργάσιμο κύκλο στην Γερμανία και εξερχόμενοι σε σύνταξη επιστρέφουν στην πατρίδα. Μεταξύ 2001-2008 η μείωση της ομογένειας ανήλθε σε 20,1%.

Σε ό,τι αφορά τα επί μέρους κρατίδια, σε όλα καταγράφεται μείωση κατά την τελευταία διετία, με εξαίρεση την Βρέμη όπου καταγράφεται αύξηση κατά 19,2% και το Βερολίνο κατά 1,6%. Η πτώση είναι μεγαλύτερη στα κρατίδια της Σαξωνίας και Sachsen-Anhalt με -4,5%. Τα κρατίδια με την μεγαλύτερη συγκέντρωση ομογενών είναι η Β.Ρηνανία—Βεσφαλία με 88,3 χιλ. Άτομα και η Βάδη-Βυτεμβέργη με 68,2 χιλ.

Επιπτώσεις επί των ελληνικών εξαγωγών:

Οι 3 κυριώτερες κατηγορίες των εξαγωγών μας (φάρμακα, ενδύματα, μηχανές) δεν επηρεάζονται καθόλου από την μεταβολή της μεγέθους της ομογένειας. Ωστόσο, η κατηγορία των τροφίμων—ποτών, στον βαθμό που τα προϊόντα, ιδίως οίνου, διακινούνται μέσω των ελληνικών εσπιατορίων ή απευθύνονται στο ομογενειακό κοινό μέσω τοπικών καταστημάτων, είναι πιο ευάλωτη στην μείωση του αγοραστικού της κοινού. Προκύπτει συνεπώς, ξανά, η ανάγκη επαναπροσανατολισμού σημαντικού ποσοστού των εξαγωγικών μας εταιρειών προς τον καθ' εαυτό Γερμανό καταναλωτή και η ανάπτυξη προϊόντων που μέσω συνεργασιών με ισχυρές εταιρείες διανομής θα στοχεύουν σε μία θέση στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων λιανικής πώλησης, ώστε να εξασφαλισθεί η παρουσία τους στην αγορά στο μέλλον. Άλλες κατηγορίες, όπως αλουμίνιο, μεταλλικά προϊόντα, κ.λ.π. δεν υφίστανται συνέπειες από την μείωση της ομογένειας.

Κρατίδιο	2007	2008	Μεταβολή
Βόρεια Ρηνανία - Βεσφαλία	90.731	88.307	-2,7%
Βάδη - Βυτεμβέργη	70.227	68.194	-3,0%
Βαυαρία	57.214	55.562	-3,0%
Έσση	29.228	28.434	-2,8%
Κάτω Σαξωνία	15.362	14.876	-3,3%
Βερολίνο	9.018	9.161	1,6%
Rheinland-Pfalz	7.242	6.956	-4,1%
Αμβούργο	6.008	5.971	-0,6%
Schleswig-Holstein	3.460	3.430	-0,9%
Βρέμη	1.272	1.574	19,2%
Σαξωνία	1.551	1.484	-4,5%
Σαρλάνδη	994	989	-0,5%
Sachsen-Anhalt	911	872	-4,5%
Βραδεμβούργο	660	662	0,3%
Θουριγγία	517	507	-2,0%
Mecklenburg-Vorpommern	496	506	2,0%
Σύνολο	294.891	287.485	-2,6%

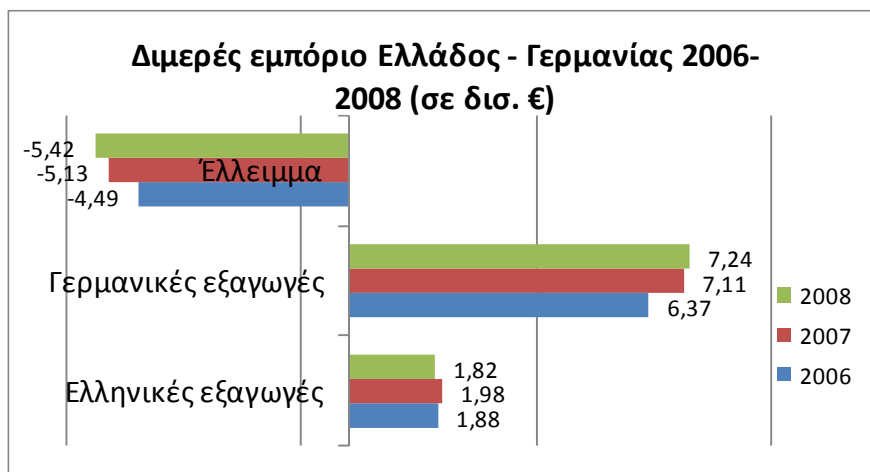
Πηγή: DESTATIS

Πτώση των ελληνικών εξαγωγών προς την Γερμανία

Αρνητική για την χώρα μας είναι η εξέλιξη του εμπορικού ισοζυγίου της με την Γερμανία κατά το 2008. Οι ελληνικές εξαγωγές υποχώρησαν κατά 8,03% έναντι του 2007, στο επίπεδο του €1,82 δισ. από €1,98 δισ. το 2007 και €1,88 δισ. το 2006. Συνεπεία της πτώσης, Γερμανία υποχώρησε το 2008 στην 2^η θέση των σημαντικών αγοραστών ελληνικών προϊόντων, παραχωρώντας την 1^η θέση στην Ιταλία.

Οι γερμανικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,74% φθάνοντας τα €7,24 δισ. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου διευρύνθηκε εις βάρος της χώρας μας κατά 5,51% και έφθασε τα €5,42 δισ. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου μειώθηκε κατά 0,39%, λόγω της πτώσης των ελληνικών εξαγωγών και ανήλθε σε €9,06 δισ.

Τα κυριώτερα εξαγωγίμα προϊόντα μας ήταν τα φάρμακα (αξία €320 εκ., -4,6% από 2007), τα πλεκτά ενδύματα (€172 εκ., -17%) και οι μηχανές ήχου και εικόνας, που περιλαμβάνουν κυρίως μέρη τηλεφωνικών συσκευών και μόντεμ (€156 εκ., -1,2%). Αύξηση καταγράφουν οι περισσότερες κατηγορίες τροφίμων και ποτών, όπως τα παρασκευασμένα λαχανικά και φρούτα (€130 εκ., +0,9%), τα φρούτα (€115 εκ., +12,7%), τα γαλακτοκομικά (€69,5 εκ., +21,7%), και τα ποτά (€51,7 εκ., +7,9%).

Ελληνικές εξαγωγές στην Γερμανία - Αξία σε €

	2008	2007	Μεταβολή 2007/08
Φαρμακευτικά προϊόντα	319.930.375	335.508.619	-4,6%
Ενδύματα πλεκτά	172.022.702	206.936.163	-16,9%
Μηχανές ήχου και εικόνας	155.890.904	157.825.026	-1,2%
Παρασκευάσματα λαχανικών, φρούτων	130.054.179	128.908.331	0,9%
Φρούτα, καρποί	115.331.702	102.358.695	12,7%
Αργίλιο (αλουμίνιο) και προϊόντα αυτού	100.726.543	105.945.949	-4,9%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	69.483.993	57.110.649	21,7%
Εμπιστευτικά	66.368.200	158.966.868	-58,3%
Λαχανικά	62.909.920	70.958.273	-11,3%
Λέβητες, μηχανές, συσκευές	54.405.536	70.948.547	-23,3%
Ποτά	51.731.046	47.922.778	7,9%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Βερολίνου

Η οικονομική κρίση επηρεάζει και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Γερμανίας

Μετά από τις Τράπεζες και τις μεγάλες επιχειρήσεις, τα μεγέθη πλέον δείχνουν ότι η οικονομική κρίση επηρεάζει δυσμενώς και τις μικρομεσαίες γερμανικές επιχειρήσεις. Οι μετρήσεις εμφανίζουν τις ΜΜΕ να διανύουν την πιο απαισιόδοξη φάση της μεταπολεμικής οικονομικής ιστορίας της Γερμανίας. Βάσει μελέτης που εκπόνησε η κρατική Αναπτυξιακή Τράπεζα KfW, από κοινού με τα οικονομικά Ινστιτούτα IfM Bonn, RWI Essen και ZEW Mannheim, η συντριπτική πλειοψηφία των ΜΜΕ εκτιμά ότι επιδεινωθούν περαιτέρω οι οικονομικές

συνθήκες εντός των επομένων 12 μηνών, ενώ το 42% αναμένει μείωση του κύκλου εργασιών. Στην Γερμανία υπάρχουν 3,58 ΜΜΕ που θεωρούνται η ραχοκοκκαλιά της οικονομίας. Το θαύμα των γερμανικών εξαγωγών στηρίζεται όχι τόσο στις γνωστές μεγάλες εταιρείες αλλά κυρίως στις ΜΜΕ, οι οποίες εξάγουν ένα τεράστιο εύρος προϊόντων, συχνά καινοτομικών, καλύπτοντας μικρά τμήματα της αγοράς. Οι ΜΜΕ απασχολούν τα 2/3 του συνόλου των εργαζομένων αν και συγκεντρώνουν μόνον το 40% του κύκλου εργασιών

του συνόλου των εταιρειών.

Κατά συνέπεια, οι επιπτώσεις της κρίσης στις ΜΜΕ, αν και συνήθως δεν τραβούν τα φώτα της δημοσιότητας, λόγω των μικρών μεγεθών, εκτιμάται ότι θα εντείνουν πολλαπλώς τις συνέπειες για το σύνολο της γερμανικής οικονομίας.

Οι συνέπειες θα εκδηλωθούν με μείωση των εσόδων, απώλεια θέσεων εργασίας και ακυρώσεις παραγγελιών και συμβολαίων. Οι ειδικοί προβλέπουν ότι ο αριθμός των πτωχεύσεων θα αυξηθεί κατά 15% σε 35.000 επιχειρήσεις το 2008. Ήδη

γίνεται ευρεία χρήση της μερικής απασχόλησης και έχουν ανασταλεί τα περισσότερα επενδυτικά σχέδια. Ανάλογη είναι η κατάσταση και μεταξύ των μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων. Έως τώρα, όμως, η κατάσταση ήταν καλύτερη ως προς τις ΜΜΕ.

Παρ' όλο που η κυβέρνηση δεν έχει αναθεωρήσει ακόμη τον στόχο του -2,6% αναφορικά με την εξέλιξη του ΑΕΠ για το 2008, πολλοί μη κυβερνητικοί φορείς και ειδικοί, αλλά και ο ΟΟΣΑ, εκτιμούν ότι η συρρίκνωση του ΑΕΠ θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη και θα κυμανθεί

Εξέλιξη εισαγωγών οίνου στην Γερμανία

Οι εισαγωγές οίνου της Γερμανίας μειώθηκαν το 2008 κατά 5,8% σε όρους ποσότητας και περιορίστηκαν στα 1,45 δισ. λίτρα. Ωστόσο, οι εισαγωγές αυξήθηκαν σε όρους αξίας κατά 1%, φθάνοντας τα €2,13 δισ..

Η μεγαλύτερη ποσότητα εισαγωγών προήλθε από την Ιταλία, ενώ η Ισπανία για πρώτη φορά κατέλαβε την δεύτερη θέση ανάμεσα στους προμηθευτές οίνου της Γερμανίας, ξεπερνώντας την Γαλλία.

Την μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση πέτυχε η Ν. Αφρική, η οποία αύξησε τις εξαγόμενες ποσότητες κατά 17,7%, ενώ την μεγαλύτερη μείωση σημείωσαν κατά 30,1% οι εξαγωγές της Αυστραλίας.

Οι εισαγωγές από την Ελλάδα έφθασαν τα 12,21 εκ. λίτρα (έναντι 11,92 το 2007).

Εισαγωγές οίνου στη Γερμανία

Χώρα	Εκ. Λίτρα	Μεταβολή 2007/2008 (%)	Κατάταξη 2008	Κατάταξη 2007
Ιταλία	601,4	-7,8	1	1
Ισπανία	252,8	2,1	2	3
Γαλλία	250,1	-3,8	3	2
Ν. Αφρική	68,1	17,7	4	5
Χιλή	54,7	-13	5	4
ΗΠΑ	44,1	-5,7	6	6
Αυστρία	36,8	-0,8	7	9
ΠΓΔΜ	35,1	-7,6	8	8
Αυστραλία	30,1	-33,6	9	7
Πορτογαλία	16,7	8,8	10	10

Η οικονομική κρίση επηρεάζει

την καταναλωτική συμπεριφορά των Γερμανών

Οι επιδράσεις της οικονομικής κρίσης στην καταναλωτική συμπεριφορά γίνονται όλο και πιο εμφανείς, όπως προκύπτει από την έρευνα - «βαρόμετρο» της διαφημιστικής εταιρείας Grey, που πραγματοποιήθηκε για την κλαδική εφημερίδα Lebensmittel Zeitung σε 4 μεγάλες πόλεις της Γερμανίας (Αμβούργο, Βερολίνο, Ντύσσελτορφ, Φρανκφούρτη).

Οι καταναλωτές δήλωσαν ότι σκοπεύουν να διατηρήσουν σταθερές τις δαπάνες τους για τρόφιμα, ποτά και είδη προσωπικής φροντίδας και να περιορίσουν τις δαπάνες που αφορούν αγαθά πολυτελείας, αυτοκίνητο και ηλεκτρονικές συσκευές, ενώ ένας στους τρεις ερωτηθέντες κατονόμασε ως αιτία περιορισμού της καταναλωτικής δαπάνης την επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης και όχι την αύξηση της αποταμίευσης.

Βαρόμετρο καταναλωτικών προθέσεων * (% ερωτηθέντων)

	Ιανουάριος 2009			Φεβρουάριος 2009		
	περισσότερο	το ίδιο	λιγότερο	περισσότερο	το ίδιο	λιγότερο
Τρόφιμα	7	86	6	9	80	9
Οινοπνευματώδη, Καφές κ.ά.	7	66	26	6	66	27
Είδη καθαρισμού	1	91	7	1	88	9
Είδη προσωπικής φροντίδας	7	83	10	5	83	10
Ένδυση/Υπόδηση	13	63	23	12	57	29
Αυτοκίνητο	13	57	28	11	51	33
Οικιακές συσκευές	5	64	30	4	62	31
Ηλεκτρονικές συσκευές	10	55	34	10	55	32
Αγαθά πολυτελείας	7	52	39	7	48	42
Ελεύθερος χρόνος	17	68	14	13	63	21
Διακοπές, ταξίδια	22	56	21	19	53	26

Πηγή: LZ, Grey

* Ερώτηση:

Σκοπεύετε στους επόμενους 12 μήνες να δαπανήσετε ποσό μεγαλύτερο, το ίδιο ή μικρότερο για τα ακόλουθα πράγματα, σε σύγκριση με τους προηγούμενους 12 μήνες;

Αναδιάρθρωση επιχειρηματικών Ομίλων

Rheinwerk—Norsk Hydro

Το μεγαλύτερο εργοστάσιο αλουμινίου της Γερμανίας Rheinwerk στο Neuss έκλεισε στις αρχές Φεβρουαρίου. Το εργοστάσιο ανήκει στον νορβηγική Norsk Hydro (5^ο μεγαλύτερο παραγωγό αλουμινίου παγκοσμίως) και έχει παραγωγική δυνατότητα 230.000 ετησίως. Ωστόσο εξαιτίας της υψηλής τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος και της πτώσης της τιμής του αλουμινίου, η λειτουργία του εργοστασίου ήταν ζημιογόνα κατά €300 χιλ ημερησίως. Παρά την διαμεσολάβηση του Υπουργείου Οικονομίας της Β. Ρηνανίας—Βεσφαλίας για την διαπραγμάτευση νέου συμβολαίου παροχής ηλεκτρικού ρεύματος με την εταιρεία RWE, η Norsk Hydro αποφάσισε την διακοπή της λειτουργίας του εργοστασίου στο Neuss, ενώ μέχρι το τέλος του έτους θα εγκαινιασθεί νέο

Η RWE προχωρά σε πώληση του δικτύου φυσικού αερίου

Η διαδικασία καταγγελίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εναντίον της RWE, που κινήθηκε το 2007, δεν θα συνεχισθεί. Η Ε.Ε. συναίνεσε στην πρόταση της εταιρείας να πωλήσει το δίκτυο φυσικού αερίου της. Το δίκτυο φυσικού αερίου της RWE έχει μήκος 4.100 χλμ., αποτελώντας περίπου το ένα δέκατο του συνολικού δικτύου της χώρας, και εκτείνεται κυρίως στη Β. Ρηνανία - Βεσφαλία και στην Κάτω Σαξωνία. Ενδιαφέρον για την αγορά του δικτύου έχει ήδη εκδηλωθεί από μία κοινοπραξία 36 δημοτικών παρόχων (Stadtwerke) σε συνεργασία με την ολλανδική Gasunie, ενώ εκτιμάται ότι η τιμή εξαγοράς του δικτύου δεν θα ξεπεράσει το €1 δισ.

Gea

Κύκλο εργασιών για πρώτη φορά άνω των €5 δισ. και κέρδη-ρεκόρ ύψους €504,2 εκ. (EBIT) εμφάνισε το 2008 ο μεγαλύτερος όμιλος κατασκευής μηχανολογικού εξοπλισμού της Γερμανίας Gea, με έδρα το Bochum και παρουσία σε 50 χώρες. Παρ' όλα αυτά ο Δ/νων Σύμβουλος, κ. Jürg Oleas, ανακοίνωσε ότι για την διασφάλιση της ευρωστίας της επιχείρησης το 2009 θα ληφθούν μέτρα, όπως περιορισμός των υπερωριών, μειωμένο ωράριο και περικοπή θέσεων εργασίας. Οι παραγγελίες της εταιρείας μειώθηκαν κατά το δίμηνο Ιανουαρίου—Φεβρουαρίου 2009 κατά 20%. Η Gea είναι σε καλύτερη θέση σε σχέση με άλλες γερμανικές επιχειρήσεις του κλάδου που εμφάνισαν μείωση παραγγελιών κατά 42%, καθώς έχει πολύ μεγάλο εύρος προϊόντων (ενέργεια, τρόφιμα, ποτά,

Άνω του €1 δισ. ο κύκλος εργασιών της Gerresheimer AG

Το 2008 έκλεισε με εξαιρετικά αποτελέσματα για την Gerresheimer AG, εταιρεία κατασκευής εξαρτημάτων από γυαλί και πλαστικό για φαρμακευτική και ιατρική χρήση. Η εταιρεία, που έχει έδρα το Ντύσσελντορφ, παρουσίασε σε 42 χώρες και απασχολεί 10.000 άτομα, συμπεριελήφθη στον δείκτη MDAX του χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης στις 22.12.2008, πραγματοποίησε το 2008 κύκλο εργασιών €1,06 δισ (+10,7%) και κέρδη (EBIT) €61 εκ. (+14,4%).

ThyssenKrupp AG

Με στόχο την εξοικονόμηση δαπανών ύψους 500 εκ. € ετησίως, ο όμιλος ThyssenKrupp AG προχωρά σε ριζική αναδιάρθρωση. Οι τομείς χάλυβας, ανοξείδωτος χάλυβας και υπηρεσίες συγχωνεύονται στον νέο τομέα «Υλικά», ενώ οι τομείς των ναυπηγικών εργασιών, κατασκευής εγκαταστάσεων και κατασκευής ανελκυστήρων συγχωνεύονται στον τομέα «Τεχνολογία».

Ο όμιλος θα λειτουργήσει με τη νέα αυτή δομή από 1.10.2009, ενώ, βάσει πληροφοριών των Financial Times Deutschland, θα περικοπούν 3000 θέσεις εργασίας.

Η ThyssenKrupp έχει υποστεί σημαντική πώση της ζήτησης και οι εκτιμήσεις των αναλυτών είναι ότι στο τρέχον οικονομικό έτος 2008/2009 θα έχει κέρδη (EBIT) ύψους μόλις 260 εκ. €, έναντι 3.503 εκ. € το 2007 /

Μείωση των επενδύσεων των επιχειρήσεων της Β. Ρηνανίας – Βεσφαλίας στο εξωτερικό

Τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων της Β. Ρηνανίας Βεσφαλίας στο εξωτερικό αναστέλλονται εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης. Αυτό προκύπτει από έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τα 16 Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια του κρατιδίου. Το 1/3 των 6.200 επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα σκοπεύουν να μειώσουν τις επενδύσεις τους εκτός συνόρων το 2009. Βασικότερο κίνητρο για την πραγματοποίηση επενδύσεων στο εξωτερικό είναι, βάσει της έρευνας, η εγγύτητα σε νέες αγορές και η αύξηση των πωλήσεων, και κυριώτεροι προορισμοί η Δυτική Ευρώπη, η Κίνα, η Ρωσία και οι ΗΠΑ.

Gildemeister AG—Mori Seiki LTD

Λίγες μέρες μετά την ανακοίνωση του ισολογισμού-ρεκόρ για το 2008 (κύκλος εργασιών €1.904 εκ. (+22%) και κέρδη (EBIT) €158,2 εκ., η Gildemeister AG, από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες μηχανών για εργασία της Γερμανίας, προχωρά σε στρατηγική συνεργασία με την ιαπωνική εταιρεία Mori Seiki Co. LTD.

Οι δύο εταιρείες πρόκειται να συνεργασθούν στην παραγωγή, την ανάπτυξη, την διανομή και τις προμήθειες, με στόχο την εξοικονόμηση δαπανών ύψους €15 εκ. ετησίως.

Στόχος είναι να αντιμετωπίσουν την μείωση της ζήτησης των προϊόντων τους, που αναμένεται να φθάσει το 50% κατά το πρώτο τρίμηνο 2009 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2008.

WestLB

Μετά τις αποτυχημένες απόπειρες συγχώνευσής της με άλλες κρατικές Τράπεζες, η WestLB προσπαθεί να βρει αγοραστή για την εξυγίανσή της. Έχει μεταφέρει «τοξικές» επενδύσεις της ύψους €23 δισ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού Phoenix και έτσι καταγράφει οριακά κέρδη €18 εκ. το 2008 μετά από ζημιές €1,6 δισ. το 2007.

Η Ε.Ε. απαιτεί από την WestLB να βρει επενδυτή που θα αγοράσει δραστηριότητες, όπως την εταιρεία υποθηκών WIB και τον κλάδο των τραπεζικών συναλλαγών.

Έναρξη προγράμματος «Γέφυρα για την εξειδίκευση και την ενσωμάτωση»

Ο Ομοσπονδιακός Υφ/γός Παιδείας της Γερμανίας, κ. Τόμας Ράχελ, επέδωσε στον Γερμανο-Ελληνικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο, σε επίσημη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην

Κολωνία στις 12/3/2009, την απόφαση χρηματοδότησης του προγράμματος «Γέφυρα για την εξειδίκευση και την ενσωμάτωση», το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο του ομοσπονδιακού Jobstarter. Στόχος του

προγράμματος είναι η εξασφάλιση 80 επί πλέον θέσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις για τους νεαρούς ομογενείς της περιοχής Ντύσσελντορφ, Κολωνίας, Ζόλινγκεν και

Βούπερταλ. Το πρόγραμμα αποτελεί την συνέχεια του προγράμματος «Νέο Ξεκίνημα», με το οποίο εξασφαλίσθηκε η δημιουργία 105 θέσεων εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις. Η διάρκεια του προγράμματος είναι τριετής

Εκδηλώσεις

Παρουσιάσεις γερμανικής αγοράς

Έδεσσα	12/3	Νωπά φρούτα—λαχανικά
Κιλκίς	13/3	Δομικά Υλικά—Κατασκευές
Αμύνταιο	14/3	Όινος— Οινοπνεματώδη
Θεσσαλονίκη	15/3	Δομικά Υλικά—Κατασκευές

Οργάνωση: Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου
σε συνεργασία με:
α) Επιμελητήριο Πέλλας
β) Επιμελητήριο Κιλκίς
γ) Ένωση Οινοπαραγωγών Αμυνταίου
δ) Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

Διεθνείς Εκθέσεις με ελληνική παρουσία

CEBIT - Υψηλή τεχνολογία, πληροφορική,
τηλεπικοινωνίες
Αννόβερο,

Συμμετείχαν: PROZERO, SMARTNAV,
Aerial Net

ITB - Τουρισμός
Βερολίνο,

Συμμετείχαν: ΕΟΤ και

IDS — International Dental Show 2009
Οδοντιατρικές, οδοντοτεχνικές και
ορθοδοντικές εφαρμογές
Κολωνία, 24-24/3

Συμμετείχαν: Dental Line Ltd
DMP LTD
Αφοι Καλαντίδη
M.P.F. Brush Co.
Neodent S.A.

PROWEIN - Οίνος και Αλκοολούχα Ποτά
Ντύσσελντορφ, 29-31/3

Συμμετείχαν:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ - ΟΠΕ

CAVINO ΑΕ

GREEK WINE CELLARS

ΑΓΡΟΤ. ΟΙΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΜΟΣ ΝΕΜΑΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΑΚΤΗΡΙΟ ΟΥΖΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΥΚΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ 1861

ΒΑΕΝΙ ΝΑΟΥΣΣΑ

ΒΑΝΤΑΝΑ ΑΠΟΣΤΑΚΤΗΡΙΟ - ΤΖΟΥΔΑΣ

Γ. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΓΑΙΑ ΑΕ

ΔΟΥΓΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΕΛΛΗ ΣΑΜΠΑΝΗ ΑΕ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ ΑΕ

ΕΥΑΜΠΕΛΟΣ ΕΠΕ

ΙΝΩ ΑΕ

ΚΑΙΡ ΑΕ

ΚΑΜΠΑΣ ΑΕ

ΚΕΧΡΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΚΛΑΟΥΝΤΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ Κ' ΣΙΑ ΕΕ

ΚΟΤΡΩΤΣΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΚΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΚΡΗΤΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ ΑΛΦΑ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΑ ΧΩΡΑ

ΚΤΗΜΑ ΒΟΥΡΒΟΥΚΕΛΗ

ΚΤΗΜΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ ΕΥΧΑΡΗ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ Ι.Μ. ΑΡΓΥΡΟΥ

ΚΤΗΜΑ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ ΠΑΥΛΙΔΗ

ΚΤΗΜΑ ΣΚΟΥΡΑ ΑΕ

ΚΤΗΜΑ ΧΡΥΣΟΧΟΥ

ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ ΑΕ

ΜΙΤΖΙΦΙΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΝΙΚΟ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΑΕ

ΣΩΚΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ

ΤΖΙΒΑΝΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΙΝΟΙ ΑΕ

Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βερολίνου

Kurfürstenstr. 130

10785 Berlin

Τ. +49-30-2360990

Φ. +49-30-2360920

ecocom-berlin@mfa.gr

Γραφείο Ο.Ε.Υ. Ντίσσελτορφ

Grafenberger Allee 128a

40237, Düsseldorf

Τ. +49-211-68785015

Φ. +49-211-68785033

ecocom-dusseldorf@mfa.gr

Επισκεφθείτε μας στο
διαδίκτυοwww.agora.mfa.gr**Προσεχείς διεθνείς εκθέσεις στην Γερμανία**

Frontale - Fenster, Tür und Fassade	Κουφώματα και Οικοδομικά Υλικά	2/4-5/4	www.frontale.de	Νυρεμβέργη
Slow Food	Τρόφιμα, Εδέσματα, Γαστρονομία	3/4-6/4	www.slowfood-messe.de	Στουτγκάρδη
Hannover Messe	Μηχανολογικός εξοπλισμός	20/4-24/4	www.hannovermesse.de	Αννόβερο
IMB World of Textile Processing	Τεχνολογία επεξεργασίας υφασμάτων, ενδυμάτων και δερμάτινων ειδών	21/4-24/4	http://www.imb.de/	Κολωνία
Invest	Επενδύσεις	24/4-26/4	www.messe-stuttgart.de	Στουτγκάρδη
IFAT	Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας	5/5-9/5	www.ifat.de	Μόναχο
Automotive Testing	Αυτοκινητοβιομηχανία	6/5-8/5	www.testing-expo.com	Στουτγκάρδη
Vehicle Dynamics	Συστήματα, Εξαρτήματα Αυτοκινήτου	6/5-8/5	www.vehicledynamics-expo.com	Στουτγκάρδη
Transport Logistic	Διεθνείς μεταφορές	12/5-15/5	www.transportlogistic.com	Μόναχο
Cosmetica	Προϊόντα αισθητικής	16/5-17/5	www.messe-stuttgart.de	Στουτγκάρδη
Intersolar 2008	Ηλιακά Συστήματα, Φωτοβολταϊκά	27/5-29/5	www.intersolar.de	Μόναχο
IGEDO Fashion Fair	Ενδύματα	26/7-28/7	http://www.igedo.de	Ντίσσελτορφ
Games Convention Online	Ψηφιακή διασκέδαση online	31/7-2/8	www.gamesconvention.com/gc-blog	Λειψία